

## Una mirada única de Girona

Text > ASSUM GUARDIOLA

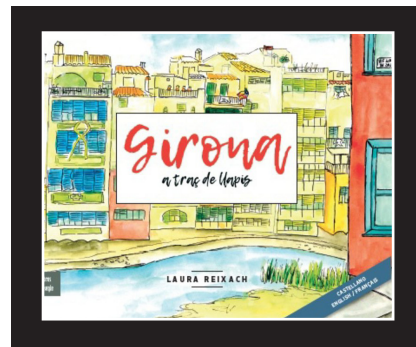
Abans de començar *Girona a traç de llapis* vaig pensar: guaita, un altre llibre il·lustrat de Girona, d'aquells que són ideals per regalar a una visita que ve de l'estranger i quedar la mar de bé. Dibuijos a llapis, en aquest cas, sembla. Tapa dura i bona edició. Hi trobaré aquelles imatges patrícies que ens fan estimar la ciutat: la Gironaicolorida del riu Onyar, la catedral ben plantada, la pujada costeruda del carrer de la Força i el vigor bellugadís de la Rambla al capvespre d'una tarda d'estiu. Una amiga que coneix bé l'autora em va alertar, però. Ull, em va dir, aquest és un llibre diferent. I és que si m'hagués fixat bé en el dibuix de la portada, on figura un enorme llaç groc en un dels balcons de les cases de l'Onyar, hauria endevinat que aquell llibre m'oferia alguna cosa més. Ai, les idees preconcebudes! A vegades ens priven d'indagar més al fons.

Vaig obrir el llibre, doncs. Després de la primera pàgina, que ens mostra l'autoretrat de perfil de l'autora i il·lustradora, les ulleres de pasta vermelles i el cabell rinxolat, a la següent se'ns presenta un dibuix d'una panoràmica a vista de muralla. Cito literalment les indicacions de l'autora que acompanyen els dibuijos: la Devesa, el pulmó verd de Girona amb els co-

lors de la tardor, Rocacorba, el Canigó ben blanc, Sant Fèlix, la catedral i la «Facu» de Lletres. I el text que acompanya aquests primers traços: «Despunta el dia a Girona. Un cel clar, net de núvols. Quatre gats passejant per la muralla (no pas dels que miolen). I una intensa olor de quitrà d'un teulat que està en obres. El de l'esquerra, on s'està un colom. La vista és esplèndida. Una teranyina de terrats amb la Catedral, Sant Fèlix i les muntanyes com a teló de fons...» Em vaig adonar de dues coses: que el llibre estava il·lustrat a l'estil dels *urban sketchers* i que l'autora, amb el text, em feia viure la imatge. A partir d'aquí, literalment, vaig xuclar el llibre.

*Girona a traç de llapis* és un llibre viu, que té moviment. I aquest és el seu gran mèrit. Perquè ens poden agradar uns dibuijos i els textos que els acompanyen, però aconseguir que un llibre il·lustrat et faci sentir, trepitjar i tastar una ciutat és tota una altra cosa. I l'autora ha sabut fer-ho. Un cop vaig acabar l'embat trepidant d'aquesta primera mirada/lectura en vaig fer una segona més calmada i vaig acabar d'entendre l'abast d'aquest llibre únic.

Què més hi trobareu? La mirada personalíssima de l'autora. La panoràmica i el detall, com qui mira pel forat d'un pany: descobrireu una



REIXACH, Laura. *Girona a traç de llapis*. Girona: Llibres del Segle, 2018. 102 p.

Girona lluny dels tòpics, una Girona petita i ufanosa. La Girona urbana i la Girona monumental. La Girona quotidiana. Uns dibuijos que, a vegades, són traços vaporosos i, en d'altres, gargots enèrgics, i uns apunts escrits que diuen allò que la imatge, per si sola, no pot mostrar: apunts sonors, olfactius i, també, alguns tocs de posicionament social, converses imaginades i picades d'ullet.

Laura Reixach t'ensenya a mirar i a viure la ciutat amb els cinc sentits.

## Llum, foc, destrucció!

Text > ARIADNA GABARDA

Una pila de zombis amuntegats a l'habitació d'una residència geriàtrica? Sí. Una carrera vertiginosa amb cotxe pel bell mig de l'Eixample? Sí. Tot el cos dels Mossos d'Esquadra mobilitzats arreu i a punt per obrir foc? També. Fantàstiques referències cinematogràfiques que apareixen en el millor moment de la novel·la? Moltíssimes. Una història trepidant pels carrers de Barcelona, amb un ritme que no afluixa? Dos antics amics de la universitat que desconeixen que la humanitat depèn

de cada pas que facin? Ho tenim. I, a més, ens arranca una rialla a cada pàgina. Així és *Carnada*, l'última novel·la del gironí Pep Prieto. Queda clar que només algú com ell sap com fer funcionar aquest relat que bé mereix ser adaptat a un guió delirant per a un llargmetratge èpic. Pocs com Prieto tenen l'habilitat per barrejar, en una sola trama, dos amics amb cara d'incredulitat, zombis llardosos, secrets institucionals, centenars de milers de mossos d'esquadra i una sola memòria

USB. I és que vivim en una època on totes les memòries USB són l'inici d'històries apocalíptiques, o almenys dues d'elles. La de la Gürtel n'és una. La que en Pep i l'Andreu han de recuperar per encàrrec d'en Piqueras n'és l'altra.

I és aquí on els dos protagonistes entren en una èpica de dimensions colossals. Dos herois desconeguts, units per una vella amistat i amb molt poca convicció per salvar el món, es troben immersos en una espècie de gimcana que transcorre per escenaris apocalíptics.

# Fallida democràtica

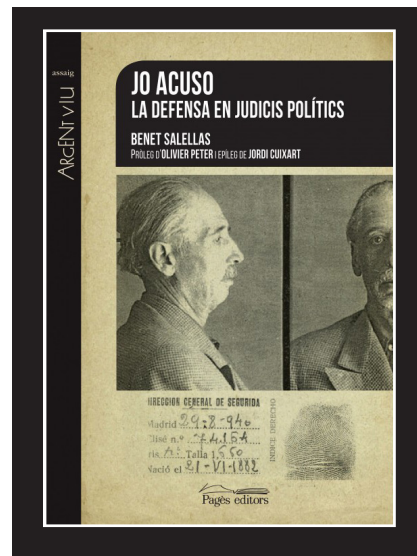
Text > ANTONI SANT

Quan ja han començat a Madrid les sessions orals del judici polític més transcendent de l'Europa occidental des del final de la II Guerra Mundial, no pot ser més oportuna la publicació d'un llibre sobre les particularitats de la defensa en els judicis polítics. Benet Salellas i Vilar, advocat penalista i polític, que ha actuat com a defensor en judicis de gran ressò públic com el del Comandó Dixan, el de Núria Pòrtulas o el de la crema de les fotos del Rei, escriu d'allò que sap per pròpia experiència i per haver-ho mamat des de petit a redós de l'activitat professional i política del seu pare, Sebastià.

Les primeres pàgines les dedica a teoritzar sobre el judici polític com a especialitat dins dels processos penals. La decisió que un judici sigui polític, conclou, no és mai de la defensa sinó de l'Estat quan tria la via del procés penal per protegir l'*status quo*, encara que per això hagi de sacrificar la justícia material en l'altar de la raó d'Estat. Ara bé, alerta l'autor, la lògica del Poder passa per no reconèixer mai un judici com a polític (seria tant com acceptar la fallida democràtica dels seus tribunals), fent servir les seves poderoses terminals mediàtiques per negar l'excepcionalitat del procediment penal en qüestió. La primera victòria de la defensa, sosté Salellas,

arribarà quan desvirtui l'ocultació de la naturalesa política del judici, perquè llavors el procés de l'Estat contra els seus enemics es transforma en un procés de l'Estat a si mateix. I quan el poder se n'adona, sovint és massa tard. Ja ha perdut.

La part central del llibre parla de diversos casos històrics en els quals l'actuació del tribunal supedita la raó de justícia a la raó d'estat. Comença amb el cas Dreyfus, on la confabulació del poder i de la informació són instruments per distorsionar la veritat dels fets en el judici contra l'oficial francès Alfred Dreyfus fins a desembocar en una sentència injusta. En aquesta ocasió és la magnitud de l'escàndol polític provocat per la denúncia d'Émile Zola en l'article «Jo acuso», que per casualitat dona nom al llibre, la que obliga a la revisió del judici. Seguidament el llibre recull, al cantó de judicis polítics celebrats en dictadures, com el judici al president Companys, d'altres que es celebren en democràcies suposadament assentades: els judicis al matrimoni Rosenberg (EUA), a Ulrike Meinhof (Alemanya Federal) o a la resistent algeriana Djamilia Bouhired (França). Amb aquests darrers casos Salellas ens alerta, com ja va fer Georg Lukács l'any 1951 (*L'assalt a la raó*), que un Estat pot esdevenir totalitari per a de-



SALELLAS, Benet. *Jo acuso. La defensa en judicis polítics*. Lleida: Pagès Editors, 2018. 108 p.

terminats membres de minories nacionals, polítiques o socials dissidents, als quals sotmet a un judici ideològic i priva de la plenitud de les garanties, sense deixar de ser un Estat democràtic liberal per a la resta dels ciutadans que no l'han qüestionat. Aquesta «democràcia relativa» explica l'excepcionalitat dels processos que relaciona l'autor com a experiència professional. I és molt eficaç per explicar les greus irregularitats del procés de Madrid, l'ombra del qual, malgrat que el llibre no hi faci referència explícita, plana sobre cadascun dels seus fulls, fins a fer-se dramàticament present en l'epíleg de Jordi Cuixart, on confessa com ha abandonat l'estratègia inicial de no confrontació ideològica amb el tribunal en arribar al convenciment que la clau de volta de la seva defensa passava per la revelació *urbi et orbe* de la naturalesa política del seu empresonament.

PRIETO, Pep. *Carnada*. Barcelona: Bridge, 2018. 187 p.

Al llarg de la novel·la, les referències a una bona pila de títols, bandes sonores, escenes i personatges cinematogràfics es van alternant amb el relat i doten la història de l'ambient perfecte per al gaudi del lector. Prieto no escatima en detalls macabres ni en diàlegs memorables, i ens regala, sens dubte, una gran i bona estona. I francament, en aquests temps de tensió, s'agraeix moltíssim una història de polítics, periodistes i zombis. O el que és el mateix: una història esbojarrada, d'antiherois i de molta carnada.

